République du Niger
Ministère du Développement social,
de la Population, de la Promotion de la Femme
et de la Protection de l'Enfant

Direction de la Promotion de la Femme

TRADUCTION EN HAOUSSA

CONVENTION SUR L'ELIMINATION DE TOUTES LES FORMES DE DISCRIMINATION A L'EGARD DES FEMMES (C E D E F)

Traduit à l'Assemblée nationale

Octobre 1999

Yarjejeniya game da duk wani halin
Nuna ma mata bambanci

Kai na daya

Aya ta 1

Kamar yadda wannan yarjejeniya ta bayyana, abin nufi da nuna ma mata bambanci, shi ne : duk bambanci da zai sa a rabe mata ko a yi musu wani hani bisa dalilin kansancewarsu mata kawai. Wato duk abin da za a aikata ma mata masu aure ko marasa aure ko yan mata ana yin shi ba tare ba da la'akari da cewa matsayin macce, ùaya ne da na namiji. Musamman a game da ha**in ùan adam da yancinshi a huskar siyasa da tattalin arziki da zaman jama'a da al'adu, a matsayin ùan *asa da sauransu.

Aya ta 2

µasashen da suka amince da wannan yarjejeniya sun yi tir da duk wani halin nuna ma mata bambanci, ta kowane fanni, kuma sun yarda cewa : ba tare da jinkiri ba, kuma bisa bin datattun hanyoyi, za su *arfafa siyasar kauda duk wani bambacin tsakanin macce da namiji. Saboda haka, kowace daga cikin *asashen ta duki alkawali cewa :

a) Za ta bayyana a cikin tsarin mulkinta da cikin wasu dokoki cewa, macce da namiji matsayinsu ùaya kuma ta tabbatar ganin an zartar ;
b) Za ta ùauki kwararrun matakkai waùanda za su hana nuna bambanci tsakanin macce da namiji ko kuma ta yi hukumci idan aka aikata bambanci tsakanin macce da namiji ;
c) Za ta kafa gishi*an shari'a don kare ha**in ùiya mata, wato ya zamanto daidai da na maza, kuma ta hanyar girka gidajen shari'a da hukumomi domin kare mata daga duk wani bambanci ;
d) Za ta rabu da amfani da duk wani mataki mai nuna bambanci tsakanin macce da namiji, domin mahakumta da hukumomi su bi wannan *a'ida ;
e) Za ta dauki matakai yadda ya kamata, domin ta soke duk wasu halaye na nuna bambanci tsakanin macce da namiji, wanda wani mutun, ko wata *ungiya ko kuma wani kamfani ke aikatawa ;

f) Za ta ùauki datattun matakkai, musamman dokoki domin ta kawo gyara ko ta soke dukkan dokoki da *a'idodin *asar wandada suka kumshi ra'ayin nuna bambanci tsakanin macce da namiji ;
g) Za ta soke duk wasu matakkai na hukumci masu bambanci tsakanin macce da namiji.

Aya ta 3

µasahen da suka amince da wannan yarjejeniya za si ùauki matakkai a kowane fannin, masamman na siyasa da na zaman jama'a da na tattalin ariki da kuma fannin al'adu, domin samun ci-gaba ga ùiya mata, kuma domin su mata su yi amfani da ha**i da mahimman yancinsu kamar yadda maza ke amfani da nasu.

Aya ta 4

1. Idan *asashen de suka amince da wannan yarjejeniya suka ùauki matakkai na musamman waùanda za su yi aiki cikin dan lokaci domin a gaggauta samun matsayi ùaya tsakanin macce da namiji, wannan ba za a ùauke shi nuna bambanci tsakanin macce da namiji ba. Amma daga an cimma gurin kauda bambanci, sai a soke waùannan matakkai.
2. Idan *asashen , suka ùauki matakkai na kare mata masu juna biyu, ba za a dauke su da sunan nuna bambanci ba.

Aya ta 5

µasashen da suka amince da wannan yarjejeniya, za su ùauki datattun matakkai.

a) domin a samu sauyin zamantakayya da halayen rayuwar mata da maza, domin a nisanci al'adu da tabi'u masu ra'ayin cewa ba ta yi matsayin namiji ba ;
b) domin tarbiyar gida ta taimaka wajen fa'intar cewa ùaukar ciki da haifuwa matsayi ni na zaman jama'a wanda ubangigi ya ùora ma mata, kuma a jawo hakalin mutane cewa nauyin bada tarbiya da horon yara yana bisa macce kamar yadda yake kan namiji domin amfani yara ake sawa gaba.

Aya ta 6

µasahen da suka amince da wannan yarjejeniya za su ùauki matakkai, domin a kauda duk wani mugun amfani da mata, ire-iren karuwanci.

Kai na biyu

Aya ta 7

µasahen da suka amince da wannan yarjejeniya za su ùauki dukkan matakkan da suka dace su kauda bambanci ga mata a tsarin siyasa da na rayuwar jama'a, musamman ta hanyar tabbatar ma mata ha**insu yadda ake tabbatar ma maza nasu, wato :

a) mata su samu yin za¢e ko a za¢e su bisa wani al'amari na jama'ar kasa ;

b) a dama da mata a cikin tsari da zartar da duk wata siyasay *asa, kuma su kama mu*amai na kowane matsayin aikin gwamnati ;

c) mata su zamanto da hannuwansu cikin duk wasu tsare-tsare da *ungiyoyi ma su zaman kansu, masu yun*urin kyautata al'amuran rayuwar jama'a da na syyasa.

Ayar ta 8

µasahen da suka amince da wannan yarjejeniya za su dauki matakkai yadda mata, a zaman daidai-wadaidai da maza, ba tare da nuna wani bambanci ba, za su wakilci gwamnatin *asarsu a huskar *asahe da *ungiyoyi daban-daban waùanda suka tara *asashen duniya.

Ayar ta 9

1. µasahen da suka amince da wannan yarjejeniya za su tabbatar ma mata, kamar yadda suka tabbatar ma maza, ha**i game da samun matsayin ùan kasa, da ri*on wannan matsayi ko sauya shi. Musamman, *asashen su tabbatar cewa auren bako (wanda ba dan *asa ba) ko idan mijinta ya sauya matsayi ùan wata *asa ba zai zama ba dalilin sauya matsayinta na <ar wata *asa ko ta rasa zama <ar wata *asa, ko kuma <a tilasta mata ùaukar matsayin <ar kasar mijinta.
2. µasashen sun yarda cewa macce na da ha**i kamar namiji, game da za¢a ma yaransu *asar da za su zama <a<anta.

Kai na ukku

Aya ta 10

µasahen da suka amince da wannan yarjejeniya za su ùauki matakkan da suka dace domin kauda bambanci ga mata wato su kasance suna da ha**i kamar maza, musamman a fannin samun ilimi. Saboda, haka, mata da maza za su kasance daidai-wadaida, wajen :

a) sharuǜan tura yara karatu, koyon aiki ko zuwa karatu da samun digiri-digiri a kowane fannin ilimi, kuma a birni da *auye kuma kowane makarantu, na koyan aiki ko husaha, ko kuma na ilimi mai zurfi ;

b) mata da maza za su yi amfani da tsarin karatu ko jarrabawa iri ǜaya, haka a wajen malamai masu koyarwa, da kayan aikinsu da kuma makarantu ;

c) yin watsi da ra'ayin raba makarantun maza da na mata ta hanyar yaǜaǜa makaratun inda mata da maza ke haǜuwa wurin karatu. Kuma ana iya cimma wannan guri ta hanyar sake duba tsarin karatu da littattafai da dubarun koyarwa ;

d) maza da mata su kasance diadai-wadaida, a samun hali zuwa karatu da sauran alawus ;

e) mata su samu halin kai ga ilimi kamar maza har da ilimi ta hanyar ya*i da jahilci domin a rage tserayyar da ke tsakanin mata da maza, ta fannin ilimi. ;

f) rage hitar mata daga makaranta da gudanar da tsare-tsare waǜanda za su kar¢i <an mata ko matan da ba su yi nisa a makaranta ba ;

g) ba mata damar gudanar da wasannin guje-guje da tsalle-tsalle, kamar yadda maza ke yi ;

h) samun labaru da bayanai a game da husa'o'i da dubarun kyautata lahiyar iyali da jin daǜin rayuwarshi, musamman wajen bayani game da tsarin iyali.

<u>Aya ta 11</u>

1. µasahen da suka amince da wannan yarjejeniya za sun ǜauki alkawali cewa za su ǜauki datattun matakkai don kauda duk wani halin nuna ma mata bambanci a fanni aikin yi don tabbatar ma mata ha**insu, musamman game de :

a) ha**in samun aikin yi wanda yake halaliya ce ta kowane bil'adam ;

b) ha**in halin samun aiki kamar yadda maza ke samu bisa sharuǜan ǜaukar aiki daidai da ma maza ;

c) ha**in zaben irin aikin da take so samun karuwa cikin aiki da kuma tabbatar aikin dindindin a cikin a cika dukklan sharuddan tanadin ma'aikaci ; da kuma hakkin samun horo da karin ilimi game da aikin ;

d) ha**in samu albashi da daratta aikinsu daidai da na maza masu matsayinsu ;

e) ha**in kiyayewar lafiyar ma'aikaci da tallafa mishi da kare shi daga dukkan abin da ya faru gare shi game da aiki da dai sauran tanadin ma'aikaci da kuma samun hutu ;

f) ha**in kiyayewa daga duk wani hadari game da aiki, hatta da abin da zai iya hana ma macce haifuwa ;

2) don yin rigakafi ga duk halin nuna ma mata bambanci saboda zaman aure ko matsayin macce musamman a game da aiki, *asashen da suka amince da wannan yarjejeniya sun ùauki alkawalin ùaukar matakkai , saboda :

a) su hana korar mata daga aikinsu a bisa dalilin ciki ko bayan sun haifu suna hutu ko kuma kawai saboda matsayinsu na mata ; ma'aikatar da ta yi haka za a yi mata hukumci ;
b) su yi tsarin aiki mai ba macce albashinta ko ma tana hutu a dalilin ciki da ba ta alawus na tallafa ma iyalin ma'aikaci, da tabbatar da aiki da dai sauran abubuwan da ke dangance da aiki ;
c) su yaùaùa ma'aikatu da wasu tsare-tsare musamman na tsaron yara, domon mata ma'aikata su samu damar tafiyar da aikinsu ko wata ùawainiya ta rayuwar jama'a ba tare da kawo cikas ga rayuwa ko tarbiyar <a<ansu ba ;
d) su tabbatar ma mata masu ciki garkuwa idan an san cewa aikin da suke yi yana da illa ga macce mai juna-biyu.

3) su ri*a yin tilawar dokokin da aka kafa don kare mata dangance da *aruwar da aka gano ta ilimi ko sauyawar wasu halye, har ma da soke dokokin da ba su dace da halin da ake ciki ba.

<u>Aya ta 12</u>

1. µasahen da suka amince da wannan yarjejeniya za su ùauki matakkai domin kauda duk wani hali na nuna ma mata bambanci wajen neman lahiyar jikinsu da sammun kulawar gidajen likita kamar yada suke kulawa da maza, musamman a game da tsarin iyali.
2. bayan haka, *asashen za su tabbatar ma mata kasancewa a cikin kyaukyawan hali da biya musu bukatu a lokacin da suke ùauke da ciki, da lokacin haifuwa da na bada nono, kuma in da hali ba tare da biyan ùudi ba.

<u>Aya ta 13</u>

µasahen da suka amince da wannan yarjejeniya sun yi alkawalin cewa : za su ùauki dattatun matakkai don kauda duk wani hali na numa ma mata bambanci a sauran fannoni na rayuwa wandanda suka shafi tattalin arziki da jin dadin jama'a domin su tabbatar musu ha**i kamar maza, musamman :

a) ha**in samun alawus na tallafa ma iyali ;
b) ha**in samun bashi daga bankuna masu jingina da sauran garkua ;

c) ha**in shiga al'amuran raya-kai da wasannin motsa jiki da na raya al'adu

Aya ta 14

1. µasahen da suka amince da wannan yarjejeniya suna la'akari da irin matsalolin da matan karkara ke huskanta, da mihimmin *okarin da suke kawowa a cikin arzikin *asa da rayuwar al'umma, kuma za su ùauki matakkai don zartar da wannan yarjejeniya ga matan karkara.
2. µasashen za su ùauki dattatun matakkai na kauda duk wani halin nuna ma matan karkara bambanci domin kamar yadda maza ke yi, a samu sawar hannuwan mata ga ayukkan ci-gaba. Sabo da haka, *asahen za su tabbatar ma matan karkara ha**insu, game da :

a) sawar hannuwansu a cikin tsare-tsaren ayukkan ci-gaba da kuma wajen zartar da su matsayi daban-daban ;
b) samun biyan bukatar shahrarrun ma'aikatu na kiwon lafiya, hatta da waùanda suka shafi tsarin iyali ;
c) samun amfanin ma'aikatun tallafa ma jama'a domin kyautata rayuwarta ;
d) samun ilimi da horo da tarbiya, ta hanyar makarantu ko ta ya*i da jahilci, da cin afanin tsare-tsaren taimaka ma karkara da ya ùa husa'o'i da dubarun aiki ;
e) tsara kungiyoyin taimakon-kai-da-kai da jam'iyu irin na manoma ko na makiyaya don bunkasa tattalin arziki ga masu aikin albashi ko masu san'ar kansu ;
f) kasancewa cikin duk wani tsarin na jamar
g) samun bashi na bunkasa ayukkan na kasa ayukkan gona da kiwo da shirye-shiryen saida albarkatun da sukke samu, da kuma samun dubaru da husa'o'in aiki masu kawo amfani sosai. Kuma a yi la'akari da hakklinsu daidai da na sauran jam'a a fannin tsarin mallakar wuraren aiki da na raya karkara.
h) Samun kyaukyawan halin rayuwa musamman an mahali, tsabtataccen ruwa da lantarki, wajen hanyoyin sadarwa da sauransu.

Kai na hudu

Aya ta 15

1. µasahen da suka amince da wannan yarjejeniya su sun tanada ma macce matsayi ùaya da namiji a huskar doka

2. µasashen za su tabbatar ma macce matsayi daidai da namiji a fannin zaman rayuwa da hakki da yin amfani da shi. Musamman za su daidaita macce da namiji a game da ha**i wajen kulla yarjejeniya da kulawa da dukiya, a kuma a kowane matsayi a cikin zartar da shara’a.
3. kasashen sun yarda cewa duk wata yarjejeniya ko wani mataki tsakanin mutanee wanda zai gurgunta ha**in macce, ba zai tabbata na gaskiya ba.
4. kasashen sun yarda cewa kamar yadda namiji ke da ha**in kai da kawowa <adda ya ga dama, da yancin zama wurin da yake so, haka ita ma macce tana da wannan ha**i.

<u>Aya ta 16</u>

1. µasahen da suka amince da wannan yarjejeniya za su ùauki *wararrun matakkai don kauda duk wani bambanci tsakanin macce da namiji, musamman a fannin aure da zaman iyali. Saboda haka, yadda namiji ke da ha**i, ita ma macce :
    a) tana da ha**in yin aure ;
    b) tana da ha**in ta za¢i mijinta ita da kanta kuma ta yi auren bisa yardarta ;
    c) tana da ha**i da nauyi kamar yadda mijinta ke da shi a cikin zaman aure ko a lokacin rabuwa ;
    d) tana da ha**i da nauyi kamar yadda namiji ke da shi game da <a<ansu a lokacin zaman aure ko kuma bayan rabuwa. A game da wannan magana, abin da ya fiye ma yaran amfani za a yi aiki da shi.
    e) Tana da ha**i kamar mijinta wajen *ayyade <a<an da za su haifa, da kuma sa sarari tsakanin haifuwa, da kuma <ancin samun duk wani bayani domin ta yi amfani da wannan ha**i ;
    f) tana da ha**i kamar namiji a game da kar¢ar yara, taimaka ma yara, amsar fako ko ri*on yara, ko kuma abin da ke kama da haka, idan dokokin *asa sun tanadi irrin waùannaan tsaré-tsare. A game da wannan magana, abin da ya fiye ma yara amfani, shi za a yi aiki da shi ;
    g) tana da ha**i kamar namiji a game da abin da ya shafe ta ita kanta kamar zaben sunan da za ta rike da aiki ko sana’ar da za ta yi ;
    h) tana da ha**i kamar mijinta wajen mallaka ko samun dukiya da tanadin dukiyar ko kulawa ko kuma yin amfani da ita ko kyauta ko tare da biyan wasu kudi.

2) Duk wani mataki ko wata yarjejeniya tsakanin macce da namiji na lokacin yawon samari da yan mata bai da wani mstsayi a huskar doka. Kuma za a dauki matakkai, musamman ta hanyar kafa dokoki don *ayyade shekarun isa aure da tilasta rubutawar kowane aure a cikin girgam na hukuma.

Kai na biyar

<u>Aya ta 17</u>

1. µasahen da suka amince da wannan yarjejeniya sun kafa *wamitin kauda bambanci ga mata don nazarin irin *o*arin da aka yi a cikin zartar da yarjejeniyar. Wannan kwamiti ya *umshi *wararrun masanan maganar hakkin mata, su 18 a lokacin soma aikin yarjejeniar, wato bayan *asashe 35 sun amince da ita. Kwamitin zai *umshi mutun 23 lokacin da *asashen suka jaddada amincewar su. Za a zabi waùannan masana, wadanda za su yi aiki da sunan kansu, daga cikin <an *asashen da suka amince da yarjejeniyar. A cikin za ¢en mambobin kwamitin, za a yi la'akari da samun wakiltar nahiyoyi da bangarorin da kuma al'adu na duniya daban-daban.

2. Ana za¢en mambobin kwamitin ta hanyar jefa *uria a asirce, daga cikin <an takaran da kasashe suka bada sunaye. Kowace *asa na iya gabatar da ùan takara guda.

3. Za a yi za¢en mambobin kwamitin na farko, wata shidda bayan fara aikin yarjejeniar. Tun da wata ukku kafin lokacin za¢e, Babban Sakataran Majalisar ùinkin duniya ya ke aika ma *asashe wasi*u cewa su aiko sunan dan takaransu cikin wa'adin wata biyu. Daga nan sai ya shirya jeren sunayen <an takara da *asashen suka gabatar, ya aika ma dukkan kasashen de su amince da wannan yarjejeniya.

4. Ana za¢en mambobin kwamitin a zaman taron *asashen wanda Babban Sakataran Majalisa ùinkin ùiniya ke kira a cibiyar kungiyar. Wannan taro ba zai gudana ba, sai in kashi 2 daga cikin 3 na kasashen sun halarta. A wannan taron ne ake za¢en <an takaran da suka samu mafi yawan kuri'u da samun rinjaye daga adadin *asashen da suka jefa *uri'a.

5. Ana za¢en mambobin kwamitin don wa'adin aikin shekara huùu (4), amma tara (9) daga cikin mambobin kwamitin ke jawo sunayen taran masu sabka ta hanyar hasahe, bayan an kare za¢en na farko.

6. Mambobin kwamitin 5 wanda su *aru ga 18 na farko za a yi za¢en su dangance da matakkai na 2 da 3 na wannan aya, kuma bayan kasa ta 35 ta bada amincewarta.
7. Idan wani mamban kwamitin ya fasa aiki, *asar da ta gabatar da shi za ta bada wani , amma sai kwamitin ya amince da shi.
8. Mambobin kwamitin za su samu albashi gwargwadon abin da majalisa ùinkin duniya ta tanada musu daga cikin ku ùaùenta, kuma dangance da mahimmancin aikin kwamitin.
9. Babban magatakardan majalisa ùinkin duniya zai ba kwamitin ma'aikata da kayan aiki gwargwadon nauyin da aka ùora mishi, dangance da wannan yarjejeniya.

Aya ta 18

1. µasahen da suka amince da wannan yarjejeniya sun ùauki alkawalin cewa za su gabatar ma Babban Sakataran Majalisa dinki duniya rahoton aiki bisa ire-iren matakkan da suka ùauka a fannin dokoki da *a'idodi da kuma fanin shara'a da aikin hukuma a cikin zartar da wannan yarjejeniya a zahiri :
   a) µasar ta nuna matakkan da ke aiki a shekarar a cikin rahoton aiki ;
   b) Kuma ta yi bayani a kan haka kowace shekara huùu da kuma duk lokacin da kwamitin ya bukaci haka.

2) A cikin rahoton a nuna mahimmaan abubuwa ko matsaloli game da zartar da matakkan da yarjejeniyar ta *umsa.

Aya ta 19

1. Kwamitin zai *ayyade *a'idodin aikinshi shi da kanshi ;
2. Kwamitin zai buro na jagorancinshi wanda zai yi aikin wa'adin shekara biyu.

Aya ta 20

1. A bisa *a'ida, kwamitin zai yi zaman taro kowace shekara domin ya duba rahotannin aikin da *asahe suka gabatar mishi, kamar yadda aka nuna a aya ta 18.

2. A bis *a'ida, kwammitin na zama taronshi a cibiyar Majalisar dinkin duniya, ko kuma a duk wani wuri wanda kwamitin ya ga ya dace.

<u>Aya ta 21</u>

1. Kowace shekara, kwamitin zai bi ta kan hukumar tattalin arziki da jin daùin jama'a na Majalisar ùinkin duniya, domin ya gabataer ma ita Majalisar aikin da ya yi. Acikin gabatar da aikin, yana iya nuna shawarwari ko kira ga Majalisa dangance da nazarin da ya yi ma rahotannin *arshe, da kuma dangance da bayanan da ya samu daga 9 are su. Kwamitin zai rubuta wannan sharwarwari da kira a cikin rahoton aikinshi tare da ra'ayoyin da *asashe suka ba shi.

2. Babban Sakataran Majalisa ùinkin duniya yakan aika rahoton aikin kwamitin a hukumar Majalisa mai kula da kyauta rayuwar mata, don ya sanar da ita.

<u>Aya ta 22</u>

Hukumomin aiki daban-daban na Majalisar ùinkin duniya na da <anvcin su aika wakili, lokacin da za a yi nazari ko za a aikata wani mataki wanda yake na fannisu, dangance da wannan yarjejeniya. Haka kuma shi kwamitin, yana iya tambayar hukumomin aiki na Majalisa, su bada rahoto a game da zartar da wannan yarjejeniya bisa fannonin da suka shafe su.

<u>Aya ta 23</u>

Duk wani mataki na wannan yarjejeniya ba zai soke ba matakkan da aka tanada a cikin *asar, masu taimakawa wajen kauda bambanci tsakanin macce da namiji. Matakin kuwa :

- a) ko a cikin dokokin kasa yake ;
- b) ko a cikin wata yarjejeniya ko abu mai kama da haka, na tsakanin *asashe.

<u>Aya ta 24</u>

µasahen da suka amince da wannan yarjejeniya sun yi alkawali cewa : za su ùauki matakkan da ya kamata, domin zartar da matakkan da wannan yarjejeniya ta *umsa.

<u>Aya ta 25</u>

1. Kowace *asa ta duniya na iya sa hannu don shiga cikin *asashen da suka amince da wannan yarjejeniya.
2. Wannan yarjejeniya, tana aje ne a ma'aikatar Babban Sakataran Majaslisa ùinkin duniya.

3. Bayan sa hannun amicewa da wannan yarjejeniya, kowace *asa zata ùauki matakin yaùùaùa amicewar wanda za ta gabatar ma ma’aikatar Babban Sakataran Majalisa ùinkin duniya.
4. Dukkan *asashen duniya na da <ancin shiga wannan yarjejeniya ta hanyar gabatar da takardunta a ma’aikatar Babban Sakataran Majalisa dinkin duniya.

Aya ta 26

1. Kowace daga cikin *asahen da suka amince da wannan yarjejeniya na da <anci ta tambaya a kawo wani gyara, ga wannan yarjejeniya, ta hanyar aika ma Babban Sakataran Majalisa ùinkin duniya wasi*a game de haka.

2. A zaman taron majalisar ùinkin duniya ake duba maganar kawo gyara ga wannan yarjejeniya.

Aya ta 27

1. Wannan yarjejeniya za ta soma aiki, ranar da wasi*ar jaddada amincewa ta *asa ta 20 ta cika wata ùaya a hannu Babban Sakataran Majalisa ùinkin duniya.

2. Wanna yarjejeniya tana soma aiki ga *asa, da kwana taltin (30) bayan mi*a wasi*ar jaddadwa ko bayan amicewa idan *asar ta gabatar da amicewar bayan har *asa 20 sun rigaya sun sa hannu kuma sun jaùùaùa.

Aya ta 28

1. Babban Sakataran Majalisar ùinkin duniya, zai kar¢i takadar nuna *in yarda da wasu matakkai na kowace *asa, kuma ya sanar da dukkan *asashen da suka amince da yarjejeniyar.

2. Ba za kar¢i ba *in yarda da matakkai wadda ta sa¢a ma manufar wannan yarjejeniya.

3. µasar na iya janye *in yardar da ta nuna, a kowane lokaci, ta hanyar shaida ma Babban Sakataran Majalisa ùinkin duniya, kuma za ta fara aiki daga ranar da ya same ta.

Aya ta 29

1. Idan wani rikici ya ¢arke tsakanin kasa biyu (2) ko hiye da haka, a game da fa’intar wanii mataki na wannan yarjejeniya ko wajen zartarwa, muddin ba su samu sasantawa ba, to wata ko wasu kasashen za su shiga tsakani. Idan bayan wata sidda (6) masu shiga tsakani ba su samu warware rikicin ba, to ùaya daga cikin *asashen masu rikici na iya kai *ara a kotun shara’a na duniya.

2. Kowace *asa na da <ancin a lokacin sa hannu ko jaddawar amicewa da wannan yarjejeniya, ta ce ba za ta yi la’akari ba da maganar farko ta wannan aya ta 29. A kan haka, sauran *asashe ba su da nauyin aikata wannan mataki dangance da ita *asar ba.

3. µasar da ta yi amfani da magana ta biyu (2) ta wannan aya ta 29, na iya ùaga wannan ra’ayi idan ta ga dama.

Aya ta 30

Wannan yarjejeniya, an rubuta ta a harsunan inglistanci, da larabci, da shinanci, da isfananci, faransanci da rashanci, kuma aka ajiye su a ma’aikatar Babban Sakataran Majalisa ùinkin duniya.

A kan haka, magabatan da ke da iko, sun sa hannu amincewa da yarjejeniyar.